

ОТВЪД СИНЕВАТА

Лъчезар Георгиев

Д-р Фабио Соареш в размисъл за обществото, комуникацията, корупцията, емоционалните изблици на паметта на брега на Атлантически океан и в сърцето на Лисабон

BEYOND THE BLUE

Lachezar Georgiev

The views of a Portuguese scientist Dr. Fabio Soaresh in reflection of society, communication, corruption, emotional outbursts memory on the Atlantic Ocean in Karkavelush and Eshtoril, and in the heart of Lisbon.

This text is a documentary story (*with elements of esquisse (fr.)*) by prof. Lachezar Georgiev, PhD. This text presents reflections, idealistic views and estimates of typical academics who falls in unusual situations in the Portuguese capital Lisbon. The story ends with an open and optimistic ending. How far utopian views will lead Signor Fabio Soares and you will find again its lost foothold in the world of illusions and longing for perfection, beauty and harmony. The presented text is an excerpt from the prepared print book by Bulgarian writer prof. Lachezar Georgiev Georgiev: “Pocket stories about the way to the ocean” (short stories). In this publication is from the same book. This text were written as a result of creative travel a writer Ldchezar G. Georgiev to Lisbon in July 2016.

Keywords: *sociology, management, hotel administration, utopian views, illusions, university, capital, Lisbon, ocean, maid, website, management board.*

Уважаваният и почитан в научните среди сеньор Фабио Соареш бе рядко скромнен и въздържан в постъпките си мъж. Вече със сребрееща коса, но все още строен и с поглед, който обещаваше откровеност и добронамереност, доктор по социология от държавния университет в голям пристанищен град на север от столицата, той бе познат на медиите и в Лисабон, а на тазгодишния летен семинар зарази участниците с откровеност; нещо повече, докладът му, публикуван заедно с останалите текстове на португалски и английски език, предизвика интерес със смелите си оценки, които неведнъж се разминаваха с официалните позиции и дори клоняха към предизвикателни за обществото идеи.

Доволен от резултата, за следващите дни той си обеща няколко плажа на океана, в курортното селище Каркавелуш, предпо-

читано за отход не само от чуждестранните туристите, но и от жителите на португалската столица. Още при първия ден си купи чадър, който заби здраво в пясъка и се втурна смело към водата пред погледа на смаяните летовници, които плахо киснеха крака по брега. Ледената океанска прегръдка изведнъж го преряза, сякаш разсече вътрешностите му, но той продължи да плува с последни сили до малкия пристан. Измъкна се, като тракаше със зъби под огнените лъчи на слънцето. Трудно се стопли, въпреки че се огъна целия в пъстрата тоаля де прая – широка хавлия, и нея току-що бе закупил от крайбрежните мургави търговци на плажни аксесоари. Той не се отказваше и продължаваше да се гмурка, напук на студената преграда, която го делеше от по-топлите вълни, които идваха откъм устието на река Тежу. Най-сетне, макар и навътре от малкия пристан, успя да се добере до

благите подводни струи, които реката праща-ше като очаквана вест на разочарованите летовници. Поговори с неколцина хлапета и им махна с ръка да го последват, после се увлякоха и други, започнаха да скачат от края на пристана за изненада на зорките охранители. Скоро лагуната благодарение на смелчаците придоби онзи вид, който могат да ѝ придадат щастливи и необременени от грижи хора, дошли да се порадват на великия и вечен Атлантис. Та нали отгук някъде бяха поемали корабите на някогашните първооткриватели на нови земи и пространства. И сеньор Фабио Соареш бе горд с тази малка победа не по-малко от онази презентация пред публика в конгресния център на Парка на нациите, поточно – павилиона „Утопия“, странно здание във форма на преобърнат кораб, със залата си „Мео Арена“, където, изправен пред няколко стотин делегати от чужбина, с микрофон в ръка, подобно на вдъхновен проповедник, той излагаше идеите си за един по-справедлив и хуманен свят. Въпреки скептицизма в очите на мнозина, тогава той знаеше, че ще докосне душите на мнозина със своите откровения, които сякаш прескачаха в бариерите на отвъдното и търсеха ярка светлина отвъд миражите, мечтите, предизвикателствата. Той знаеше, че си е такъв и трудно нещо би смутило блясъка в собствената му същност. Беше самотник, но малкото жени, с които бе споделял нощи и делници, знаеха, че има невидими препятствия, пред които изглеждаха твърде слаби и безсилни. Затова и не се опитваха да го променят. И той продължаваше си живее сам, но горд и уверен. Сякаш очакваше да му се случи нещо изключително, а то все не идваше, и животът си отминаваше, подобно на круиз, поемащ по обичайния си маршрут през океана.

И всичко щеше да е наред, ако не бе днешната дребна наглед случка, която, както изглежда, обещавахе да вгорчи тези безметежни дни на лазурния океански бряг.

Два дни по-рано сеньор Фабио Соареш срещна на излизане от хотелската стая синео-

ка камериерка, която се отличаваше от останалата прислуга на хотела с бяла кожа, елегантно тяло, кестеняви коси и предизвикателно подкъсената пола на униформата. Тя стоеше неподвижно изправена до прозореца и явно нямаше намерение скоро да се заеме с дългото почистване на коридора, както старателно го правеха останалите камериерки в предишните дни. Той поздрави почтително, така всяка сутрин поздравяваше усмихнатите камериерки с матови лица, които обичайно му кимваха за добро утро и му пожелаваха хубав ден.

– Сеньор, ще желаете ли нещо... – погледна го кестенявата и надзърна с очакване в очите му. – Нещо специално... към обслужването? Ако сега бързате, може и по-късно...

– Нищо конкретно, освен малка молба, която довчера отправях към колежките ви и която те любезно изпълнявах.

– Нима?! И какво по-точно?

– Стаята ми да бъде оправена не по-късно от два следобед, тъй като по това време се връщам уморен от плажа и искам да си почина добре. Сама разбирате, че всяко пътуване до курорта Каркавелуш отнема време, а и океанската вода, колкото и да е привлекателна от брега, изглежда доста студена; всяко плуване в нея изморява доста, и по тази причина моля да проявите любезност...

– М-да, чак сега се сещам за тази тяхна безкористна любезност! Вече съм уведомена – многозначително рече бялата камериерка. – Е, нека видим какво би следвало да се направи в такъв случай. – М-да, нека помислим...

– Тогава да не ви преча на служебните задължения. Хубав ден, сеньора!

– *Senhorita!* – поправи го тя със строг и изпитателен поглед, в който все още се таеше някакво скрито очакване, но той не успя да го разтълкува и махна с ръка. Жени...

В обръщението „сеньорита“, което тя изрече на бразилски, и което означаваше още „дребна жена“, той не усети нищо повече от желание да се изтъкне. Какво пък може да е

от Рио, като всички онези бели чужденци, ако още ги има, които напускат за някоя година града с могъщата статуя на Христос, за да се порадват на Лисабон, а сетне обратно, както пък мнозина тукашни дами се качват на летище „Портела“ и отлитат за Рио де Жанейро, сякаш търсят нещо мечтано, загубено в португалската столица или пък ей тъй, просто да опитат късмета си през синевата на Атлантика и отвъд нея.

Този следобед той се прибра два часа покъсно и очакваше да завари стаята си разтребена. Нищо обаче не бе докоснато. Той отскочи до рецепцията, но го уведомиха, че смяната на камериерките е изтекла. Ще се вземат мерки, но нека господинът да прояви разбиране, отскоро има рокади в персонала и това не може да не се отрази. Все пак от горния етаж слезе сам ръководителят на смяната, остави нови хавлиени кърпи и отново поднесе извинения.

Историята с бялата камериерка, сякаш по предварително изготвен сценарий, се повтори и на следващия ден. Когато и този път сеньор Фабио Соареш завари неразтребена стаята си, ядосан се появи на рецепцията:

– Вече ми обещахте, че ще вземете мерки! За авторитетен хотел в центъра на Лисабон е недопустимо.

– Сеньоре, моля да проявите разбиране, тъй като случаят е деликатен.

– И какво по-точно му е деликатното, освен да разпоредите едно почистване навреме, смяна на бельо, аксесоари и там каквото е редно, за да може да си отдъхна на спокойствие след дългия ден.

– Да, прав сте напълно – главният рецепционист се наведе тихо към ухото му. – Работата е там, че тази камериерка е по-специална!

– Вече видях, притежава широко деколте и къса пола. При това е бяла. . . Да не би отново цветът на кожата тук да се ползва с преференции?

– Нищо подобно – смутено рече служителят и леко се изчерви. – Смесът на това, което мениджърският ни екип желае да доведе до ваше знание е, че. . .

– Да не би тук да се предлагат секс-услуги срещу заплащане и нещо да не съм разбрал както трябва? – още повече се възмути сеньор Фабио Соареш.

– Не сме присъствали на разговора между двама ви, но искахме друго да ви подкажем. . .

– И какво е то? Хайде, изпълнете най-последното.

– Ами. . . това са преференциите.

– Моля? Не разбрах?!

– Да, да, точно каквото чухте! Тази млада бяла сеньорита има солидни преференции от най-високо място на компанията ни. Но това е поверително. . . – тук главният рецепционист се изчерви от върховното усилие и стана като прясно изваден от готварска тенджерка омар. – Колкото до стаята ви, вече сме готови с наше предложение: ще ви преместим на погорен етаж, с панорамен изглед към площад Росиу, моста „24 април“ и Праса ду Комерсиу. Ще виждате как акустират корабите в пристанището, дори по залез може да зърнете отдалеч самия Атлантик. Даваме ви цял апартамент, стига да запазите конфиденциалност.

– Боже, какво доживях! Но. . . продължете, моля.

– Всъщност, тази дама, която е на смяна и бе редно да разтреби стаята ви, е приближена на. . .

Тук служителят дискретно се наведе към ухото на госта на хотела, за да му съобщи поверителната новина.

– И тук ли!?

– За наше съжаление, независимо от общите негативни отзиви в интернет сайтовете, в момента не можем да се справим.

– Нима?

– Там е работата, че тази жена е близка с най-главния мениджър на компанията.

– Невероятно!

– О, това се знае от всички тук.

– И все пак, как смятате да уведомите главния шеф?

– Това, вече подчертах, е доста деликатна тема за всички служители тук.

– И сте готов да местите клиенти по етажите, да затваряте очи и да губите чисти пари, вместо да рискувате и да отстраните от корен проблема?

– Мениджмънтът е деликатно нещо, сеньор Соареш. Ще ви го кажа без заобиколки. Всъщност, ще опитаме нещо, но това би поставило под въпрос кариерата не само лично на мен, но и на целия ни екип, както се случи при същата сеньорита-камериерка в един друг хотел от веригата ни.

– О, тя е била и там? И какви са, ако не е тайна, подвизите ѝ?

– Била е отстранена и преместена в хотела ни по причини, подобни на тия, които тук смятаме евентуално да използваме, за да тушираме възникналия конфликт.

– Тоест, да се самосезирате пред големите шефове.

– Нещо подобно.

– Е, тогава успех!

Тук уважаваният и почитан сеньор Фабио Соареш скептично се усмихна на обещанието на служителя. Даде съгласие да преместят багажа му в друга стая, имаше само един куфар, който предвидливо бе подготвил, и се отдалечи бавно от рецепцията. После се замисли. Бялата камериерка му беше позната, но откъде? Дали не си въобразяваше? Може би...

Направи усилие да напрегне паметта си. Сети се за миналогодишното си пътуване до Лисабон, в мислите му се разбъркаха събития, малки детайли, и накрая внезапно изплува неприятна сцена. Беше отседнал в друг хотел от същата верига на прочутата компания. Припомни забравеното пререкание с камериерката, в съзнанието му случката бе избутана някак назад, не искаше и да си спомня за нея, но сега бавно си възстановяваше случилото се. На пръв поглед стана това, което винаги искаше да избегне, внезапното избухване заради непочистена и неразтребена стая; назад в подсъзнанието му имаше причина – спречкване с колеги от департамента, отстраняване от добра административна позиция в университета и край на една дълга,

но уви, безплодна връзка с по-млада спътница в живота, след която остана само тъга и самотно усещане за вина; изкара си го върху нищо неподозираща жена от персонала на хотела, но и тя не му остана дължна, господинът бил припрян и бързал да му свършат услуга, без да има нещо насреща, сетне побърза да го закове пред администрацията, а на рецепцията дори го поканиха да напусне, щом не му харесва обслужването. Той опита да запази самообладание и преглътна, като се зарече повече да не стъпва тук. Но пък туристическата верига нищо не му беше сторила. И на летния семинар сега реши отново да си опита късмета, вече в отдалечен на няколко преки от площад Маркеш де Помбал хотел.

Нямаше никакво съмнение, беше същата камериерка! Какъв късмет... Едва сега проумя – какво може да очаква една жена от персонала, макар и бяла, от някакъв застаряващ мъж освен две неща, от тях първото отпада поради липса на заинтересованост от страна на мъжа, а колкото до второто, сеньор Соареш никога не си е падал по бакшишите, просто защото си е малко пестелив, или по ясно казано, между по-близките си пада леко скрънза; да речем, за големите неща може да даде много пари, и заеми е давал на приятели, и до последно ги е изчаквал, но за дреболии си остава заклет заядливец, който очаква всичко да му се върне до последния цент. И това ми било европеец...

След тази болезнена дисекция върху личността си обаче сеньор Соареш отново се взе в ръце. Какво пък, няма да се остави да го прави на глупак някаква си жена, която съвсем напомня на онази неговата, дето го заряза и хвана самолета за Рио де Жанейро уж да търси нови позиции в кариерата. Клетата, беше ѝ писнало; не оцени достойнствата му и се усъмни във възможностите му за успешно издигане на по-висок и разбира се, по-платен пост; какво е това, ако не чиста проба предателство, да си го начука дано през Атлантика, и отвъд него...

Тук сеньор Фабио Соареш се върна отново на рецепцията. Вече бяха преместили багажа му, стаята му бе подредена. Той взе ключа и се качи на асансьора. Влезе да разгледа специалния бонус, който му предлагаха; беше великолепен апартамент, а изгледът към река Тежу и океана направо си струваше и усилията, и разочарованието. Но съмнението продължаваше да го гложди, затова се върна при главния администратор и сподели съмненията си.

– Няма спор, че е същата камериерка, изложила ви пред колегите ми в онзи хотел, който, може и да изглежда наш, но все пак се оказва, че ни е вътрешна конкуренция и затова тук не одобряваме техните методи. Нито пък прехвърлените ни от там при нас служители. Обаче пък вие, ако имате още малко търпение, ще ни окажете съдействие и ще поставите тази жена на мястото ѝ.

– И как мислите да стане това?

– Утре на закуска си попълнете анонимния анкетен лист, който преди малко се постаряхме да изготвим. Сам се досетете по времето на чия смяна каква оценка да дадете. А останалото е наша работа.

Сеньор Фабио Соареш кимна и погледна скептично главния администратор. Изразът върху лицето на служителя изглеждаше някак притворен, неискрен, стори му се, че той иска да добави още нещо, но таи опасенията за себе си и в никакъв случай не би ги споделил с друг. Както преди време, когато заради недоизказани думи, по-точно премълчани факти, провалиха по-нататъшната кариера на доктор Соареш, а можеше да му подадат малко, съвсем малко, за да вземе мерки и да спре окончателния провал. Е, сам щеше да се изправи срещу предизвикателствата и ето, сега, на семинара, беше доказал отново на себе си и на онези, другите, които злобееха и само чакаха отново да се прецака, че от тук нататък няма да се доверява, че трябва да е железен и непоколебим, че трябва да отсича и да нима милост, както към него никой не прояви такава...

С тези мисли в глава сеньор Соареш се прибра в спретнатия хотелски апартамент, обходи го с бавни крачки няколко пъти, погледна към залеза, който заливаше Тежу, града и акустиращите в пристанището кораби как се къпят в бронзовите лъчи и играят на отвъдния бряг на реката по величествената статуя на Христос Властителя. После се извърна, седна на работната маса, извади лаптопа, включи флашката и написа думите на хотелската верига в търсачката. Намери лесно сайта на прочутата хотелска верига и избра страницата за мнения. Имаше споделяния дори за най-дребни пропуски, но сеньор Соареш реши да се разрови още и откри блог за споделяне пред самия мениджърски борд. За да влезе, наложи се да се регистрира. Едва не подскочи от изненада, когато му се предложи подробно да опише впечатленията си. Реши да не бърза. Оформил мотивирано, по точки и със съответните аргументи изложението си. Намекна за схема, в която е замесен представител на висшите етажи, а последиците са напълно ясни – уронване престижа не само на един хотел, а и на самия мениджърски борд, оттам и на самата туристическа верига. В добавка цитира двата дни на пропуски и името на злополучната и своеволна камериерка. Това на пръв поглед изглеждаше подло, нещо като донос, но пък на гадните персони, с гадни номера, нали така...

Това го успокои и той заспа дълбок непробуден сън.

Още в седем без десет заранта, малко преди закуска, той слезе гладко избръснат и отпочинал във фоайето на хотела. Изневиделица през въртящата се врата връхлетя самият главен мениджър на компанията. Фабио го позна от снимките и анотацията, с които шефът бе посрещнал сеньор Соареш при влизането му в сайта на прочутата верига. Сега обаче редките косми върху полушлешилото теме на видния шеф стърчаха на посоки, тънките му мустачки играеха в изкривена гримаса. Неколцината служители на рецепцията бяха замръзнали по местата си.

– В хотелите ми никой няма право да прави гафове и да ни разнасят по цял свят!

– Както разпоредите! – трепереше гласът на главният администратор.

– Подгответе заповед за преместването на госпожицата! И без възражения! – той влезе с бързи крачки в офиса на рецепцията. – След мен да уточним детайлите! Добре, че поне навреме ме уведомихте какво става тук!

Сеньор Соареш реши да изчака. Когато тайфунът премина и главният мениджър седна в луксозната си лимузина, някой от служителите във фоайето невинно подхвърли:

– Мислехме, че в заповедта ще има уволнение, обаче преместват камериерката на по-висока позиция. В петзвезден хотел.

Помълча и добави тихо:

– При нас така и не ѝ провървя с бакшишите.

– Нито пък с платежоспособни клиенти – намигна младшият администратор. – Какво да се прави, когато страдат камериерките, отнасят го шефовете.

Да-а, странно нещо е светът, замисли се сеньор Фабио Соареш. Тъй или иначе, под слънцето нищо ново. И в този миг той се отпусна на фотьойла – а за какво е социологията, за какво са статистическите анализи, и в чия полза са утопичните и химерни възгледи на един застаряващ мечтател, докато светът се тресе от конфликти? В този миг си припомни за ледената прегръдка на океанските води, които го посрещнаха на плажа в Каркавелуш. И продължи да размишлява...

Нима не е по-добре да се направи дисекция на големите корпорации в страната, да се предложи прецизен разрез с точната ръка на хирурга и скапелът да стигне до самото болно място? И до загнилите около него пространства... Или този разрез трябва просто се сведе само до ангажиментите на волно и неволно съгрешилите камериерки? И техните главни мениджъри? Кой знае в кое е смисълът, кое е преходното, кое е вечното...

Тук обаче сеньор Фабио Соареш се усмихна, махна с ръка и скоро забрави за своите нови

идеи. И те му се сториха някак преходни, усилия без смисъл. Забрави за довчерашните си болки, дори за онзи искрящ в небесната синева аеробус, който завинаги отвеждаше скъпа на сърцето му жена отвъд Атлантика, към онзи огромен град с една още по-внушителна статуя на Христос Властителя, с вдигнати молитвено към небето ръце и с едва доловима, загадъчна усмивка в ъгълчетата на устните. Е, това последното май си го украси във въображението.

След закуска той излезе от хотела и се запъти към туристическата линия автобуси, които търпеливо очакваха пътниците си на паркинга между паметника на Маркеш де Помбал и парка „Едуардо VII“, за да ги отвеждат далеч от шумния и забързан град, към курортните селища Каркавелуш, Кашкаиш, Ешторил и все по-нататък, по крайбрежната ивица и отвъд синевата на бездната, където започваше безкрайният, дълбок, но лазурен океан.

В този миг обагрен в оранжеви и червени ивици на опашката аеробус на ТАР Португал прелетя съвсем ниско над парка „Едуардо VII“, набра височина и се издигна над естуара на великата река, после направи плавен завой и пое към далечното и загадъчно летище на Рио. Знаеше за този полет, вече бе запомнил наизуст часа на този полет и най-малките му подробности. Дали пък тъкмо злополучната камериерка не му бе отворила очите, сеньор Соареш все още не разбираше ясно. Обеща си, че няма да се бави много на лисабонския бряг, и по иначе красивите курорти, а ще се отбие до първото самолетно бюро, за да запази билет за следващия полет. Винаги си струва човек отново да опита, независимо от възможните по-нататъшни жертви, разочарованието, провалените копнежи.

„На добър час и ѝ носи много поздрав!“ – прошепна той с все още вдигнати към синевата очи.

